

Õhtukoolid kasvavad gümnaasiumideks

"Ühel päeval sai mul kodupere- naiseks olemisest villand, kuid sel- leks, et tööd leida, pidin kõigepealt keskkooli ära lõpetama," räägib Aule (29). Sellest mõttest ajenda- tuna astus ta õhtukooli. Seda vaa- tamata levinud arvamusele, et õh- tukeskkoolides õpivad vaid päe- vaste koolide väänikud.

Klassikaaslased osutusid ütle mata to- redateks. Omavahel hakati koguni pe- rekonniti läbi käima. "Õhtukoolis oli oodatust palju parem," tõdeb Aule. "Seal oli meeldiv klubiline õhkkond ja suhe pedagoogidega hoopis teine kui ta- vakoolis. Me olime võrdsed partnerid."

Aule sõnul on õhtukeskkoolis õppi- mine igäühe enda asi, keegi ei sunni ta- gant. "Igaüks meist õppis nii, kuidas jõu- dis – lõunatunnil töö juures või kodus, kui pere oli juba uinunud," räägib ta. "Täiskasvanud inimene teab, mida ta tahab."

Kui Aule õhtukooli läks, oli tal vii- masest koolipäevast möödunud üle kümne aasta. Seetõttu pidi ta tublisti pin- gutama. Ometi suutis Aule kevadel Tal- linna 6. õhtukeskkooli "neljade–viite- ga" lõpetada ja kavatseb peatselt jätka- ta õpinguid ülikoolis.

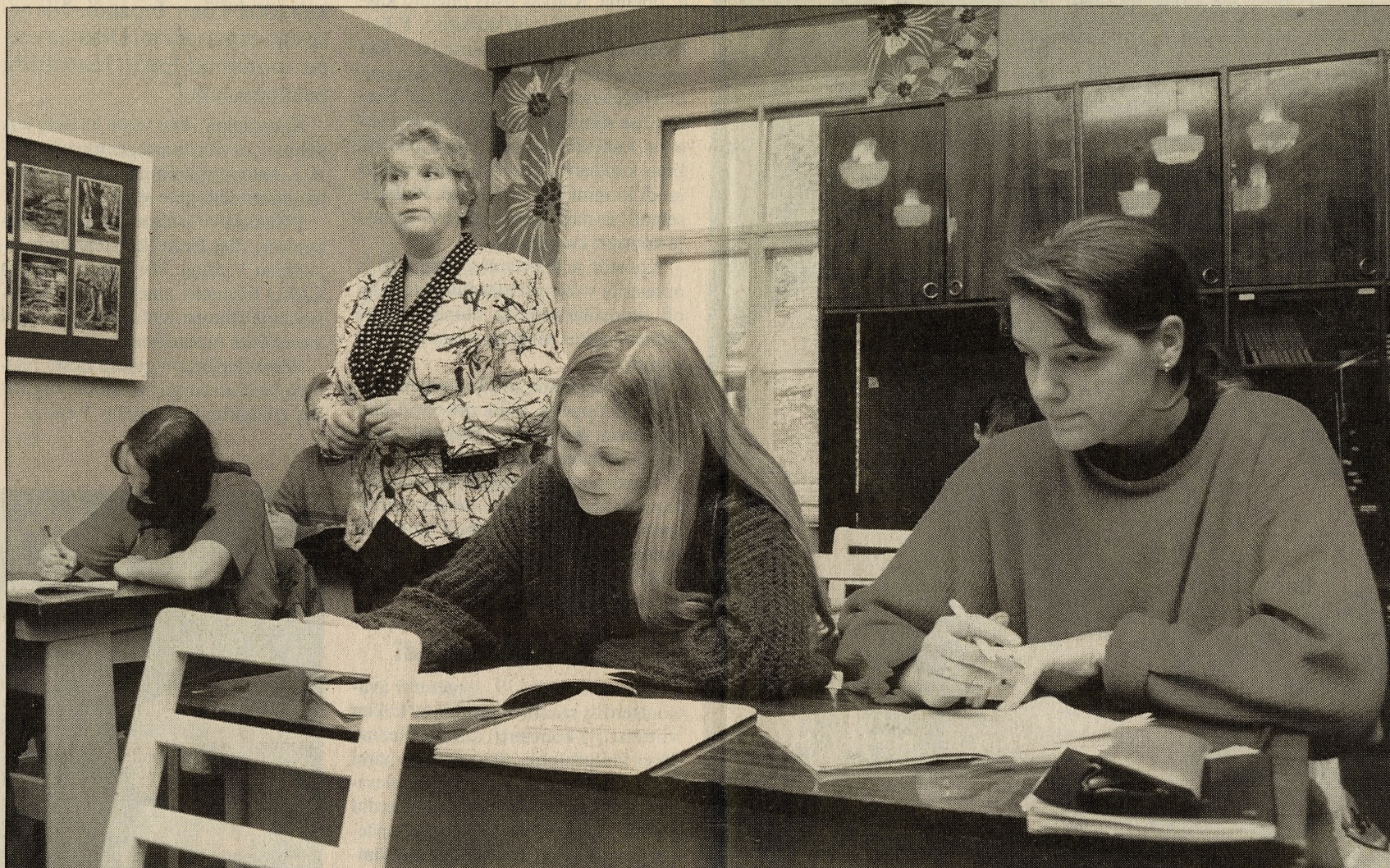
Pärast tööd õhtukooli pinki

Aule lugu kinnitab, et õhtukooli õp- purid ei ole sugugi väänikud, vaid inimesed, kes soovivad erinevatel põh- justel poolikuks jäänud haridusteed jätk- kata.

Seda tõestab veenvalt ka Tallinna 6. õhtukeskkoolis direktori Heiki Kiidli läbi viidud uurimus. Esimese põhjuse- na, miks taotletakse keskkoolidust, ni- metati soovi elus paremini toime tulla. Õppimisega lootsid õppurid tõsta oma enesetunnet, saada harituks ja pääseda kõrgkooli. Üksikud olid õppima asunud sooviga luua oma firma, mõned tun- nistasid, et edasi õppida soovitasid neil vanemad või lähedased inimesed.

"Õhtukooli õpilased on elulähedase- mad, nad on iseseisvunud läbi oma vi- gade ja kehvade koduste tingimuste," ütleb Heiki Kiidli. "Võimalik, et need inimesed lihtsalt ei sobinud päevakoo- li mõllu, olles liialt individuaalsed, kee- rulisema käitumisega, ent võib-olla ka isekamad ja enam teadlikumad oma õi- gusest."

Tallinna Vanalinna Täiskasvanute gümnaasiumi keemiaõpetaja Urve Rei- no ei ole nõus nendega, kes väidavad, et õhtukoolis õpivad raskema iseloomu-

Õhtukool annab võimaluse töö kõrvalt jätkata pooleliijäänud haridusteed.

RAIGO PAJULA

ga inimesed. "Sügisel tuleb siia õppima igasuguseid inimesi. Esimesel kuul proovivad nad näidata nii kaasõpilastele kui ka õpetajatele, kes nad on ja mida nad oskavad," räägib Urve Reino. Peagi tajutakse, et õhtukooliski peab õp- pima, vastama ja kohal käima. "Need inimesed, kes tulevad lootusega kerge- malt gümnaasiumi lõputunnistust saa- da või tahavad lihtsalt ennast näidata, kaovad meilt kiiresti," tõdeb Urve Rei- no.

Tallinna Vanalinna Täiskasvanute gümnaasiumi direktor Ene Pedai sõnul on nende kooli eesmärgiks olla päe- vaste koolidega võrdsel tasemel.

Lõputunnistuse nimel peab pingutama

Erinevate teadmistega õhtuõppesse tulnute tase tehakse kindlaks esimese kuu jooksul. Kui eelmise kooli viima- sel klassitunnistusel puudub mõni hin- ne või on mõnes aines "kaks", tuleb need puudujäägid eksamite sooritamise ga

kõrvaldada.

Edasipidi kontrollitakse õpilaste teadmisi arvestustel. Nii õpetajate kui ka õpilaste tööd lihtsustavad indivi- duaalkonsultatsioonid, kus saab sega- seks jäänud asju üle küsida. Iga klassi- kursuse lõpus tuleb sooritada eksamid.

Kui õpilane soovib väga õppida, püüavad valdavalt professionaalsed ja staažikad pedagoogid teda hariduse omandamisel igati toetada. Kui keegi tublidest õpilastest peaks mingil põh- jusel õpingud katkestama, võetakse ta soovi korral hiljem kooli tagasi ja ta saab jätkata sealt, kus pooleli jäi. Vaheaeg võib kesta kuni kaks aastat.

Õhtukeskkoolides ja gümnaasiumi- des on võimalik õpilasi nimekirjast kus- tutada. Kohustust, anda igale töötavale noorele keskkooli, enam ei ole. Sel- lele vaatamata on viimastel aastatel tung õhtukoolidesse suurenenud.

Tallinnas on eestlastel võimalik õh- tul pärast tööd kesk- ja gümnaasiumi- haridust omandada Vanalinna Täiskas-

vanute gümnaasiumis ja Tallinna 6. õh- tukeskkoolis – kummaski õpib üle 400 õpilase. Üldse on Eestis kokku 15 õh- tukeskkooli. Kõik nad on asunud uuenduste teele, et parandada sellise õhtuse õpetuse mainet ja taset.

Taanlased jagavad õhtuõppe kogemusi

Tallinna Vanalinna Täiskasvanute gümnaasium liitus 1993. aastal Taani–Eesti õhtukoolide arendusprojekti- ga, millega on seotud ka Tartu, Pärnu, Viljandi, Paide 1. õhtukeskkool. Neil päevil sõidavad kõigi Eesti 15 õhtukesk- kooli juhid tutvuma Taani täiskasva- nute koolituskeskustega.

"Õhtukeskkoolid peavad muutuma gümnaasiumiks, kus täiskasvanul inimesel oleks võimalus jätkata pooleli jää- nud haridusteed ja soovi korral minna hiljem edasi kõrgkooli," räägib Tallin- na Vanalinna Täiskasvanute gümnaa- siumi direktor Ene Pedai.

Tänaseks on eelpool nimetatud õh-

tukeskkoolid välja töötanud oma aren- gukavad, mille koostamisel olid abiks Tallinna Pedagoogikaülikooli teadlased ja taanlased, kes pakkusid koolidele praktilist abi. Projekti eesmärgiks on luua Eestis kõrgel tasemel täiskasvanu- te üldhariduse omandamise süsteem.

Tallinna 6. õhtukeskkooli direktor Heiki Kiidli sooviks on kolleegide abi- ga välja töötada oma kooli perspektiiv- mudel, arenguprogramm ja tegevuska- va. "Selleks, et tõsta õhtukoolide mai- net, peab iga kool ise alustama ümber- korraldusi ja jõudma nii uue koolitüü- bini," leiab Heiki Kiidli. "Me ei saa võt- ta kõike otse mujalt maailmast üle."

Euroopa Nõukogu on 1996. aasta kuulutanud elukestva õppimise aastaks. Selle aasta eesmärgiks on ergutada inimese isikliku arengut ja algatusvõimet ning võimet kohaneda ühiskonnas toi- muvate muutustega. Seega on õige aeg ümberkorraldusteks täiskasvanute õppes.

KRISTEL KIRSS